

Dokument Kongresu: Europa zabezpieczeniem naszej przyszłości

PRZYJĘTY PODCZAS KONGRESU EPL, MALTA,
29-30 MARCA 2017 R.

1. Nasza Unia sukcesu i nadziei

W ostatnich latach doświadczaliśmy w Europie serii kryzysów. I chociaż w przeszłości projekt europejski napotykał już komplikacje, a także przechodził fazę stagnacji, obecna sytuacja wydaje się szczególnie poważna. Tuż przed nami decydujący moment: Możemy podążać w kierunku bardziej rozdrobnionej Europy lub podjąć decyzję o zmianie biegu wydarzeń, o ukształtowaniu Europy (na nowo), tak aby sprostała wyzwaniom XXI w. oraz osiągnęła wyniki, które będą odpowiedzią na obawy naszych obywateli. Rodzina EPL zdecydowanie wybiera tę drugą opcję!

Nie możemy również zapominać, że wybór tej ścieżki oznacza konieczność sprostania wyzwaniu, jakim jest ponowne odnalezienie naszej prawdziwej tożsamości. Patrząc z szerszej perspektywy, integracja europejska jest sukcesem. W obecnych czasach nawarstwiających się kryzysów ważne jest, aby o tym nie zapominać. Od niemal 70 lat Unia Europejska gwarantuje pokój, demokrację i dobrobyt swoim obywatelom oraz państwom członkowskim. Nadal jest ona największym osiągnięciem politycznym w historii, którego celem jest służba obywatelom naszego kontynentu. Unia Europejska i sami Europejczycy zamknęli rozdział tragicznej historii, wyzwalając nas od dyktatur faszystowskiej i komunistycznej. Stworzyliśmy nowy wizerunek Europy na świecie; znacznie inny niż ten związany z imperializmem i kolonializmem. Mamy aspiracje, by stać się regionalnym i globalnym podmiotem, a naszą siłą napędową są wartości judeochrześcijańskie i humanistyczne, grecko-rzymskie dziedzictwo, a także wartości Oświecenia. Wprowadziliśmy ulepszenia w jednolitym rynku, a także umożliwiliśmy swobodny przepływ osób, towarów, usług i kapitału między państwami członkowskimi; stworzyliśmy również unię walutową, broniąc jej w obliczu wyzwań związanych ze światowym kryzysem gospodarczym i finansowym. W większości państw członkowskich odnaleźliśmy drogę powrotną do wzrostu gospodarczego i konsolidacji budżetowej. Zdołaliśmy również przyciągnąć wiele kolejnych państw członkowskich.

Powinniśmy być dumni z tych osiągnięć i częściej się do nich odwoływać. Nie możemy jednak przyjmować ich za oczywiste i powinniśmy uczyć się na własnych błędach. Obecnie, zarówno Unię, jak i nasze państwa członkowskie i ich demokracje, czeka trudny okres. W nowym świecie, pełnym różnego rodzaju niepewności, kwestionuje się bowiem wszelkie idee, które składają się na liberalną demokrację i bezpieczną spójność społeczną.

Nowe wyzwania

Europejczycy muszą stawić czoła nowym wyzwaniom. Niektóre z nich pochodzą z zewnątrz: ataki terrorystyczne, zmiana klimatu, niekontrolowana migracja, wojny na Bliskim Wschodzie, agresywne działania Rosji naruszające wolność i pokój, a także gospodarcze i społeczne szanse i wyzwania związane z globalizacją. Inne z nich powstają wewnątrz Unii: zmiany w strukturze demograficznej, ekstremizm polityczny, populizm prawicowy i lewicowy, wysoka stopa bezrobocia i pogłębiające się nierówności. UE musi skoncentrować się na politykach o prawdziwie europejskiej wartości dodanej, której poszczególne państwa członkowskie nie są w stanie zapewnić w pojedynkę. Wyzwania te wykraczają poza obszar gospodarki, chociaż w niektórych państwach członkowskich stopa bezrobocia i niepewność ekonomiczna nadal pozostają na niedopuszczalnym poziomie. Wyzwania te do-

tyczą natomiast bezpieczeństwa, globalnego ocieplenia, sprawiedliwego podziału dóbr, funkcjonowania demokracji na wszystkich szczeblach władzy, państwa prawa oraz wolnego i odpowiedzialnego społeczeństwa z niezależnymi mediami.

Nasze otwarte społeczeństwa, otwarte demokracje i otwarte gospodarki w UE stoją w obliczu zagrożenia ze strony tych, którzy tęsknią za nostalgicznym nacjonalizmem, szkodliwym dla naszego dobrobytu i podważającym nasze wartości.

Europejczycy obawiają się o swoje miejsca pracy, dochody i emerytury, o swoją tożsamość, życie we wspólnocie i bezpieczeństwo osobiste. Obawy te wykorzystują ekstremiści – zarówno lewicowi, jak i prawicowi. Grupa EPL stara się jednak przekształcić ten strach w nadzieję. Wciąż istnieją znaczne możliwości wprowadzenia pozytywnej zmiany w naszych społeczeństwach, lecz czasu na to jest coraz mniej. W krótkim okresie Europejczycy chcą wyników w obszarach, które dotyczą ich w największym stopniu. Przywódcy polityczni będą jednak musieli mieć na uwadze również dłuższą perspektywę czasową.

W zglobalizowanym świecie dochodzi do osłabienia demokratycznej suwerenności; przywrócenie prawdziwej i skutecznej suwerenności jest możliwe jedynie poprzez połączone działania narodów. Europa może działać zdecydowanie i niezależnie wyłącznie wówczas, gdy stanowi wspólnotę.

Z myślą o przyszłości

W przeszłości zbyt mało uwagi poświęcano kwestii budowania solidnych podstaw i stałego publicznego wsparcia dla głównych projektów, które odpowiadają za transformację naszego kontynentu. Mowa tu m.in. o wspólnej walucie, swobodnym przepływie osób czy o zjednoczeniu naszego kontynentu. Musimy dokonać analizy problemów i w razie konieczności dostosować odpowiednio nasze priorytety, aby miały bardziej zrównoważony charakter i były łatwiejsze do zaakceptowania. Musimy znaleźć recepty na problemy będące wynikiem dokonujących się zmian demograficznych oraz powiązane z toczącą się na naszych oczach rewolucją cyfrową i energetyczną; ze światową konkurencją, która będzie miała stale rosnący wpływ; z walką o przetrwanie naszej planety oraz z nowymi zagrożeniami wojną i niestabilnością, zarówno w naszym sąsiedztwie, jak i w innych miejscach na świecie. Unia Europejska ma do odegrania ważną rolę na poziomie regionalnym i globalnym. W tych trudnych czasach nie wolno nam uchylać się od odpowiedzialności. Wręcz przeciwnie, musimy wysoko zawiesić poprzeczkę i planować na dużą skalę!

W ciągu najbliższych dziesięciu lat będziemy potrzebowali ambicji, wizji, odwagi i znacznie ściślejszej współpracy oraz spójności na wszystkich szczeblach władzy. Unia Europejska nie jest rozwiązaniem jedynym, ale niezbędnym. Europa bardziej podzielona to Europa mniej bezpieczna. Podział to nasza słabość, lecz działając wspólnie, z pewnością odniesiemy sukces. Takim wspólnym wysiłkiem musimy uspokoić naszych współobywateli i zapewnić im ochronę. Unia nie może zawieść, ponieważ koszt tzw. „braku Europy” byłby ogromny – i to nie tylko pod względem gospodarczym. Nie możemy ograniczać się do tworzenia „przestrzeni” dla swobodnego przepływu; musimy również stworzyć „miejsce”, dom, który zapewni nam ochronę. EPL musi szukać nowej syntezy między otwartością a ochroną; musi demonstrować tożsamość, która z krajowego i europejskie-

go punktu widzenia może być otwarta na świat właśnie dlatego, że tożsamość tę charakteryzują silne korzenie i pewność siebie. Tego rodzaju napięcie między otwartością a ochroną nie ogranicza się wyłącznie do szczybla UE. Istnieje ono w każdym z naszych państw, w Stanach Zjednoczonych Ameryki i w innych krajach. Konieczne jest znalezienie w tym względzie równowagi.

Państwa narodowe są panami traktatów. Naród oznacza tożsamość historyczną i kulturową. UE i kształtujące ją narody nie stoją ze sobą w sprzeczności; raczej wzmacniają się one wzajemnie i uzupełniają.

Chcemy również zapewnić naszym obywatelom lepszą wiedzę na temat sposobu, w jaki nasze instytucje pracują i przynoszą im korzyści, a także wesprzeć wzrost świadomości na temat wspólnego obywatelstwa europejskiego.

Przez kolejne dziesięciolecie będziemy musieli pracować w oparciu o istniejące ramy instytucjonalne Unii, które w 2009 r. zostały w istotny sposób zreformowane i umocnione. Musimy uważnie i wnikliwie rozważyć przyszłe zmiany, niezbędne do tego, by nasza Unia stała się bardziej przejrzysta, skuteczniejsza i bardziej demokratyczna.

W nowym duchu

Musimy ożywić ducha umiarkowania i współpracy, a także solidarności i idącej z nią w parze odpowiedzialności, który to duch zawsze charakteryzował działania polityczne EPL. Nasze wartości zakorzenione są głównie w chrześcijańsko-demokratycznej idei personalizmu, w liberalnej demokracji z mechanizmami kontroli i równowagi, rządami prawa, niedyskryminacją, równością i godnością dla wszystkich, podstawowymi wolnościami, rozdziałem państwa od kościoła oraz społeczną gospodarką rynkową. Zasady te należy zagwarantować najpierw w naszych własnych strukturach. Ten zestaw idei tworzących podwaliny naszej cywilizacji powinien stanowić podstawę spójności politycznej i społecznej. W celu wzmocnienia integralności społecznej musimy zmobilizować główne siły napędowe społeczeństwa obywatelskiego. Musimy wspierać wspólnoty i rodziny, dzięki którym społeczeństwo staje się lepszym miejscem i bardziej umiarkowanym środowiskiem wymiany pomysłów. Musimy wspierać dialog między religiami i przekonaniami; co najważniejsze, różne kultury mogą i muszą istnieć razem, w tych samych nadrzędnych ramach wartości.

Organizacje polityczne i ich członkowie ponoszą główną odpowiedzialność za sposób podchodzenia do zagadnienia idei europejskiej oraz kwestii życia razem w jednym społeczeństwie. Musimy uczynić wszystko, co w naszej mocy, aby zwalczyć strach, agresywność, polaryzację i ekstremizm oraz aby zapewnić wszelką możliwość istnienia kreatywności, szczodrości, witalności i sprawiedliwości społecznej. Krótko mówiąc, chodzi tu o nadzieję. Musimy mieć w tym nasz wkład poprzez konkretne wyniki, nasze przesłania europejskie i inne przekazy, a także poprzez prezentowanie pozytywnego dyskursu na temat Europy. Bez wahania będziemy bronić naszej wspólnej tożsamości europejskiej. Musimy zmobilizować wszelkie dostępne środki, aby wyjaśnić naszym obywatelom, zwłaszcza młodszemu pokoleniu, wartość dodaną, jaka wiąże się z tym, że jest się Europejczykiem i należy się do UE. Następne dziesięciolecie będzie miało decydujące znaczenie.

2. Dobrze prosperująca, zrównoważona i sprawiedliwa Unia

Aby tworzyć miejsca pracy, zwłaszcza dla młodych osób, oraz zapewnić finansową podstawę dla naszych systemów zabezpieczenia społecznego, nasz społeczno-gospodarczy system przedsiębiorczości potrzebuje wzrostu. To jednak nie wszystko. Wymagany wzrost musi być bardziej zrównoważony, sprawiedliwy i bardziej dostosowany do globalizacji. Trzeba uniknąć zbliżającej się długookresowej stagnacji.

Gospodarka strefy euro wyszła z kryzysu dwa lata temu, natomiast pozostali członkowie Unii osiągnęli lepsze wyniki. Również i to samo w sobie nie wystarczy. Potrzebujemy strategii dla Unii jako całości; strategii, która będzie często wdrażana na szczeblu krajowym. UE to coś więcej niż tylko suma jej części, czyli państw członkowskich.

Należy wspierać inwestycje prywatne i publiczne. W całej Unii odnotowuje się deficyt inwestycji, a tym samym również potencjału w zakresie zrównoważonego wzrostu. Musimy zwiększyć zdolności organów krajowych i lokalnych do stymulowania inwestycji długoterminowych. Odtworzenie warunków korzystnych dla przedsiębiorczości, zwłaszcza dla MŚP we wszystkich sektorach gospodarki: solidny system bankowy, duży kapitał wysokiego ryzyka oraz odpowiedni popyt wewnętrzny – wszystkie te czynniki są niezbędne w celu wspierania inwestycji prywatnych. W razie braku mechanizmów rynkowych to m.in. również Unia musi zapewnić pomoc. Inwestycje publiczne mogą być potrzebne, aby stwarzać możliwości dla inwestycji prywatnych oraz dla tworzenia miejsc pracy.

Nowy budżet UE na okres po roku 2020 trzeba będzie ukierunkować na finansowanie strategii politycznych o prawdziwie europejskiej wartości dodanej. Wniosek dotyczący wieloletnich ram finansowych (WRF) na okres po roku 2020 można uznać za budżetowe rozważania nad priorytetami Unii. Jest to szansa na ocenę i ponowne ustalenie priorytetów politycznych. W ramach polityki spójności trzeba chronić istniejące i tworzyć nowe miejsca pracy poprzez inwestycje w gospodarkę realną. Plan Junckera dotyczący inwestycji strategicznych (tj. Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, EFIS) to decydujący krok w tym kierunku. Wspomniany Fundusz powinien stanowić dla naszej Unii stały instrument finansowy działający w synergii z innymi funduszami UE, a także należy zwiększyć jego zdolność inwestycyjną. EFIS to znakomity przykład tego, w jaki sposób inwestycje publiczne mogą i powinny uruchamiać inwestycje prywatne. Polityka spójności po roku 2020 powinna pozostać unijną polityką inwestycyjną obejmującą wszystkie państwa członkowskie i regiony UE. Udział polityki spójności w całkowitym budżecie UE należy utrzymać w przyszłości na niezmiennym poziomie. W krajowej polityce budżetowej należy dać pierwszeństwo publicznym inwestycjom w tradycyjną infrastrukturę oraz w przyszłościowe sektory, takie jak badania i rozwój oraz edukacja i obrona. Europa często pozostaje w tyle za resztą świata. Tendencja ta musi ulec zmianie, a my musimy wykazać większą ambicję. Program „Horyzont 2020” stanowi doskonały przykład tego, w jaki sposób można osiągać postęp, a jego budżet powinien zostać zabezpieczony i zwiększony. Aby wyeliminować lukę inwestycyjną między państwami członkowskimi, sprawą zasadniczej wagi jest zwiększenie pomocy technicznej na miejscu. Jednym z najbardziej skutecznych instrumentów w programie „Horyzont 2020” jest instrument MŚP. Dlatego też, aby wesprzeć jak najlepsze wykorzystanie tego instrumentu, należy zapewnić bardziej ukierunkowaną i sprawniejszą komunikację na szczeblu krajowym.

Po epoce przemysłowej, która kształtowała ostatnie kilka stuleci, świat stoi obecnie na progu epoki cyfrowej. To, czy nasza Europa będzie dobrze się rozwijać i prosperować również w tej nadchodzącej epoce cyfrowej, będzie zależało od określonej przez nas polityki. Jesteśmy świadkami, jak globalne cyfrowe łańcuchy wartości zaczynają zmieniać nasze sektory przemysłowe, jak przedsiębiorczość i innowacje nadają nowy kształt naszym krajobrazom gospodarczym oraz jak edukacja, umiejętności i talent stają się kluczami do sukcesu. Musimy jednak pamiętać, że nie każdy odniesie korzyści z cyfryzacji; musimy być na to gotowi i przysposobić na to nasze społeczeństwa. Musimy zapewnić naszym obywateli, że nikt nie zostanie pominięty. Europa osiągnęła swoją wielkość w epoce przemysłowej. Jesteśmy zdeterminowani, by odniosła sukces również w epoce cyfrowej. Aby zapewnić otwarty i cyfrowy świat, musimy realizować przyszłościowe strategie polityczne. Inne systemy zdecydowane są zabezpieczać kontrolę państwa i dominację. Nasze społeczeństwa opierały się jednak zawsze głównie na wolności, demokracji, państwie prawa, otwartości i innowacji.

Realizując nasze cele w zakresie klimatu, zapewnimy wsparcie dla wzrostu gospodarczego i ochronę naszego bezpieczeństwa żywnościowego. Osiągnięcie nowych celów klimatycznych, które wyznaczono na rok 2030 jest możliwe i uczyni z nas światowego lidera w dziedzinie odnawialnych źródeł energii i oszczędności energii.

Unia Europejska stoi w obliczu niespotykanych dotychczas zmian demograficznych (starzenie się społeczeństwa, niski współczynnik urodzeń, zmiany w strukturach rodzinnych i migracja). W świetle tych wyzwań istotne jest, aby, zarówno na szczeblu UE, jak i krajowym, dokonać przeglądu istniejącej polityki i odpowiednio ją dostosować. Zdajemy sobie sprawę, że silne rodziny to warunek wstępny pozytywnych tendencji demograficznych; jesteśmy zatem zwolennikami prorodzinnych wartości i strategii politycznych. Niezbędna jest bardziej kreatywna i skoordynowana reakcja ze strony UE i jej państw członkowskich; zatem wzywamy do ustanowienia europejskiej strategii dotyczącej zmian demograficznych oraz do tworzenia warunków bardziej przyjaznych rodzinom i dzieciom. Celem takiej strategii powinno być zintegrowanie wyzwań gospodarczych, społecznych i naukowych oraz zwiększenie potencjału ludności w wieku produkcyjnym. Strategia ta powinna również stymulować aktywne starzenie się w dobrym zdrowiu oraz tworzyć nowe możliwości solidarności międzypokoleniowej. Należy w niej również uwzględnić główne różnice istniejące między państwami członkowskimi oraz w poszczególnych państwach członkowskich, zarówno jeśli chodzi o średnie trwanie życia, jak i warunki życia i pracy.

Nasza Unia musi kontynuować integrację z rynkiem światowym. Musimy nadal być otwartym i konkurencyjnym kontynentem. Korzyści dla obywateli, konsumentów i ogólnie dla gospodarki przeważają nad negatywnymi skutkami. Wszystkim, którzy z uwagi na zmiany technologiczne lub zmieniające się struktury handlu tracą swoje źródło utrzymania, należy zapewnić pełne wsparcie, dając im możliwość zdobycia nowych umiejętności i ponownego wejścia na rynek pracy. Umowy o wolnym handlu muszą być zgodne z naszym europejskim modelem społecznym oraz z normami ochrony środowiska i konsumentów. Bez wahania należy systematycznie przeciwdziałać praktykom dumpingowym i monopolom; musimy zatem upewnić się, że istnieją strategie polityczne, które dają możliwość zdecydowanej i szybkiej interwencji w razie nadużyć w dziedzinie wolnego handlu. Umowy o wolnym handlu sprawiają, że poprzez lepszą specjalizację jesteśmy bardziej konkurencyj-

ni i kompetentni; powinny one także zapewniać tworzenie większej liczby miejsc pracy oraz wspierać dobrobyt w całej Europie.

Tworzenie jednolitego rynku w Europie jest źródłem dobrobytu dla wszystkich. Pozostało jednak jeszcze wiele do zrobienia. Obecnie musimy wyjść poza etap „swobodnego przepływu” i współpracować na rzecz stworzenia unii energetycznej i unii cyfrowej w celu uwolnienia ukrytego potencjału wzrostu. Jesteśmy w trakcie tworzenia jednolitego rynku energii bez granic, który zmniejszy naszą zależność od państw trzecich, w tym od Rosji. Co się tyczy cyfryzacji, musimy powstrzymać istniejącą fragmentację i odwrócić tę tendencję, przez którą europejska gospodarka nie może zwiększyć swojej konkurencyjności. Uniwersalną zasadą przewodnią powinno być utworzenie prawdziwego jednolitego rynku UE – również dla usług.

Należy zapewnić sprawiedliwy podział wyników dobrobytu. Trzeba utrzymać lub przywrócić uczciwą konkurencję na rynku produktowym i rynku usług. Ustawodawstwa krajowe nie powinny zawierać żadnych ukrytych przeszkód dla przedsiębiorców z innych państw członkowskich. Zwalczanie nadużyć i oszustw podatkowych na szczeblu krajowym, europejskim i międzynarodowym zyskało na szczęście pierwszorzędne znaczenie, lecz w żadnym razie nie wolno dopuścić do zaprzestania wysiłków podejmowanych w tym obszarze. Przedsiębiorstwa wielonarodowe muszą płacić podatki, kiedykolwiek i gdziekolwiek osiągają zyski. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, w których wartość tworzona jest online i poprzez handel elektroniczny. Musimy w tym zakresie kontynuować nasze wysiłki na rzecz stworzenia odpowiednich regulacji. Na szczeblu europejskim istnieje zatem potrzeba większej harmonizacji podatkowej.

W celu wspierania sprawiedliwości podatkowej nie można pozwolić na nierówne traktowanie dochodu z pracy i dochodu z aktywów. Obniżka realnych wynagrodzeń w okresie wzrostu gospodarczego stanowi w niektórych państwach członkowskich prawdziwy problem z punktu widzenia sprawiedliwości społecznej oraz społecznego wsparcia dla naszej społecznej gospodarki rynkowej. Jest to również przeszkoda dla wzrostu gospodarczego, a także jedna z przyczyn populizmu politycznego. Zasadniczą podstawą nierówności jest oczywiście bezrobocie. Głównym celem nadal pozostaje uzyskanie pełnego zatrudnienia. Nie ma wątpliwości, że cel ten można osiągnąć, unikając jednocześnie dwusegmentowego rynku pracy: nie chcemy, aby jedni obywatele cieszyli się stabilnym zatrudnieniem w pełnym wymiarze czasu pracy, a inni, często młodzi ludzie, mieli bardzo elastyczną, lecz także słabo płatną pracę. Coraz większa elastyczność rynków pracy w niektórych sektorach stanowi jednak nieuchronną reakcję na wymagania konsumentów, a zatem musimy zwiększyć elastyczność naszych systemów zabezpieczenia społecznego i zapewnić ich sprawność w radzeniu sobie z nowym rodzajem problemów: ostatecznie powinny one zawsze zachęcać ludzi do szukania pracy. UE powinna zachęcać młode osoby do transgranicznej mobilności oraz wspierać tę mobilność. Również w tym aspekcie zarówno Unia Europejska jako całość, jak i poszczególne państwa członkowskie muszą podejmować wspólne działania, przy czym każdy z partnerów odgrywa tutaj swoją rolę, współpracując jednak we wspólnym i zbieżnym wysiłku.

W przypadku wzrostu niewystarczającego lub takiego, który nie tworzy wystarczającej liczby miejsc pracy, należy wdrożyć specjalną politykę opartą na szkoleniu i dodatkowym wsparciu, aby ułatwić młodym osobom uzyskanie zatrudnienia. Kształcenie i umiejętności

nadal stanowią najlepszą gwarancję zatrudnienia. Niedobór siły roboczej w przyszłościowych sektorach, takich jak rynek cyfrowy, jest niedopuszczalny. W wielu krajach nieunikniona będzie imigracja ekonomiczna, która musi być jednak legalna i zorganizowana. Pomocnym rozwiązaniem w przypadku bezrobocia i rozbieżności między umiejętnościami a pracą jest mobilność pracowników. Swobodny przepływ osób to klucz do gospodarczego sukcesu Europy.

Na poziomie korporacyjnym i administracyjnym – a w rzeczywistości na wszystkich poziomach – należy położyć nowy nacisk na czynnik ludzki, aby pracownicy byli bardziej zadowoleni ze swojego miejsca pracy i mogli uzyskać lepszą równowagę między życiem zawodowym a prywatnym. Znaczny postęp w tym zakresie można osiągnąć, przypisując każdemu bardziej aktywną i odpowiedzialną rolę na różnych szczeblach organizacji. Dzisiejszy marazm społeczny widoczny jest również w miejscu pracy. Przyczynia się on do narastania problemów społecznych i często uniemożliwia długofalową poprawę wydajności.

Wszystkie te elementy muszą nadać koncepcji wzrostu gospodarczego i europejskiemu modelowi społecznemu nowe i pełniejsze znaczenie w większym stopniu uwzględniające włączenie społeczne. Musimy stać się jednocześnie bardziej konkurencyjni, bardziej zrównoważeni i bardziej ludzcy. Musimy również zrozumieć, że konieczny jest stały rozwój naszych systemów, ponieważ w dzisiejszych czasach technologia stanowi wyzwanie dla sztywnych i statycznych modeli w niespotykanym dotychczas stopniu.

Tego rodzaju politykę można realizować jedynie w warunkach stabilności walutowej i budżetowej. W wyniku wcześniejszych reform doszło już do umocnienia strefy euro, lecz nadal należy wzmocniać i pogłębiać unię gospodarczą i walutową, aby z czasem stała się ona prawdziwą unią bankową, gospodarczą i budżetową. Zgodnie z wymogami paktu stabilności i wzrostu, w ciągu najbliższych kilku lat trzeba osiągnąć strukturalnie zrównoważone finanse publiczne, aby w ten sposób odzyskać marginesy niezbędne do radzenia sobie z przyszłymi wstrząsami. Konieczna jest także równowaga makroekonomiczna. Potrzebujemy zarówno stabilności fiskalnej, jak i konkurencyjności uzyskanych w wyniku reform strukturalnych. Niezbędne jest podejście dla strefy euro jako całości, w duchu odpowiedzialności i solidarności.

W celu zagwarantowania dostatecznej i zrównoważonej przyszłości konieczne są następujące działania:

- podkreślenie konieczności etapowego podejścia do budowy unii gospodarczej i walutowej (UGW);
- dalsze wspieranie inwestycji prywatnych i publicznych w celu wyeliminowania luki inwestycyjnej;
- kontynuowanie negocjacji z naszymi partnerami gospodarczymi, w sprawie zrównoważonych umów o wolnym handlu, w których zapewnia się poszanowanie norm i standardów Unii, w celu zwiększenia konkurencyjności i dobrobytu;
- uwzględnienie każdego rynku w Jednolitym Rynku Europejskim i położenie kresu fragmentacji, w celu zwiększenia wydajności;
- kontynuowanie prac nad likwidacją międzynarodowych luk w prawie podatkowym, co pozwoli dopilnować, aby wszystkie przedsiębiorstwa, niezależnie od wielkości, miały

sprawiedliwy udział w obciążeniach podatkowych;

- poprawa konwergencji społecznej w Unii Europejskiej w celu podniesienia poziomu życia w całej Unii;
- inwestowanie w szkolenie młodzieży i szkolenie w zakresie umiejętności w ramach podejmowanych przez nas wysiłków na rzecz zmniejszenia poziomów bezrobocia w całej Unii;
- zachęcanie państw członkowskich do wspierania osób dotkniętych ubóstwem i – w razie możliwości – do wspierania ich ponownego wejścia na rynek pracy;
- zapewnienie bezpiecznego i zdrowego miejsca pracy, aby ludzie czuli się doceniani i szanowani bez względu na wiek, płeć czy pochodzenie etniczne;
- wzywanie państw członkowskich, aby w swoich politykach fiskalnych przestrzegały zasad paktu stabilności i wzrostu, w ramach którego zapewniono elastyczność niezbędną do wspierania reform strukturalnych i inwestycji;
- dalsze umacnianie unii gospodarczej i walutowej, aby zapewnić jej elastyczność i odporność oraz wsparcie dla konwergencji gospodarczej w strefie euro;
- utworzenie prawdziwego jednolitego rynku cyfrowego;
- ułatwianie współpracy między lepiej i słabiej rozwiniętymi regionami, a także między obszarami miejskimi i wiejskimi oraz ułatwianie integracji UE.

3. Nasza bezpieczna Unia

Główną troską naszych obywateli jest obecnie kwestia bezpieczeństwa. Unia Europejska stoi w obliczu szeregu nadzwyczajnych zagrożeń ze wschodu i z południa, zarówno o charakterze globalnym, jak i wewnętrznym. Przeciwdziałanie tym zagrożeniom będzie możliwe tylko wówczas, gdy wprowadzimy zasadnicze zmiany w naszej polityce zagranicznej, bezpieczeństwie i obronności, stając się silnym i odpowiedzialnym podmiotem na arenie międzynarodowej i dodając „twardą siłę” do „miękkiej siły”, z której słynie Unia Europejska.

Zwalczanie terroryzmu i islamskiego ekstremizmu

Należy zwalczać i eliminować terroryzm. Konieczna jest znacznie ściślejsza współpraca i integracja europejska, zarówno jeśli chodzi o wymianę informacji przez służby wywiadowcze oraz wymianę najlepszych praktyk, jak i o działania mające na celu zapobieganie oraz przeciwdziałanie radykalizacji postaw i terroryzmowi. Potrzebujemy harmonizacji przepisów w sprawie zwalczania terroryzmu. W ramach UE konieczna jest lepsza współpraca na poziomie policji i służb wywiadowczych, lecz sam problem należy rozwiązywać u jego podstaw, zaczynając od wychowania i kształcenia. Należy zintensyfikować walkę z ideologiami, które są inspiracją dla terroryzmu dżihadystów i stoją za tworzeniem w naszych krajach równoległych systemów, w których podstawowe wartości człowieka i naszych liberalnych demokracji nie mają zastosowania.

Zwiększanie bezpieczeństwa cybernetycznego

Kolejnym obszarem, który ma strategiczne znaczenie i wzbudza duży niepokój, jest bez-

pieczeństwo cybernetyczne. W celu osiągnięcia prawdziwie ogółouropejskiego podejścia do zapewniania bezpieczeństwa cybernetycznego, należy sporządzić i wdrożyć wspólną europejską strategię bezpieczeństwa cybernetycznego. Podobnie jak ma to już miejsce w wielu państwach członkowskich UE, powinna ona również uwzględniać regularną wymianę informacji na wysokim szczeblu politycznym między organami UE a państwami członkowskimi. W związku z tym, niezbędne jest ustanowienie wspólnych ram zarządzania w oparciu o zharmonizowane normy bezpieczeństwa cybernetycznego oraz priorytety, wymogi i cele obowiązujące w tym obszarze we wszystkich państwach członkowskich UE. Dopilnowanie, by prywatność obywateli nie była w żaden sposób zagrożona, wymaga skutecznego procesu monitorowania i egzekwowania prawa. Ciągła walka z cyberprzestępczością zależy ponadto od wzmocnionej współpracy między organami publicznymi a sektorem prywatnym. Musimy zatem inwestować w innowacje technologiczne na szczeblu globalnym, aby w ten sposób umacniać nasze wspólne wysiłki, których celem jest stawienie czoła zagrożeniom dla bezpieczeństwa cybernetycznego.

Kontrolowanie migracji

Wraz z napływem uchodźców i migrantów ekonomicznych do Europy, podważone zostały nasze zdolności do radzenia sobie z taką sytuacją na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym. Dlatego też potrzebujemy wspólnego, europejskiego podejścia do zarządzania migracją na dużą skalę. UE powinna zapewniać pomoc i ochronę głównie w samych państwach pogrążonych w kryzysie oraz na sąsiadujących z nimi obszarach, w celu zmniejszenia nielegalnej migracji. Zgodnie z prawem międzynarodowym to Unia Europejska powinna decydować o tym, ile osób i kto będzie kwalifikować się do ochrony w Europie w ramach wspólnej polityki azylowej. W czasie, gdy Unia Europejska próbuje bronić swoich uniwersalnych wartości, podział obciążeń, jeśli chodzi o osoby ubiegające się o azyl i związane z tym koszty, będzie mocnym dowodem praktycznej solidarności. Dlatego też musimy propagować legalny dostęp do Europy poprzez programy przesiedleń. W utrzymaniu spójności społecznej kluczowe znaczenie będzie miała integracja z naszymi społeczeństwami. Ponadto konieczne jest szybkie wdrożenie umowy zawartej między UE a Turcją oraz jej postanowień dotyczących powrotu i readmisji nielegalnych migrantów.

Potrzebujemy wspólnej polityki powrotów dla nielegalnych imigrantów. Musimy zawrzeć porozumienia z krajami pochodzenia imigrantów, zachęcając je do współpracy w procesie identyfikacji i powrotu.

Według prognoz, udział ludności Afryki w światowej populacji ma zwiększyć się z 16,4% w 2015 r. do 25% w 2050 r. i 39% do 2100 r. Przewiduje się zatem, że kontynent ten będzie miał największy wkład w przyszły wzrost liczby ludności na świecie. Należy uwzględnić te fakty i liczby, rozpatrując złożone zagadnienie migracji, w tym związane z nią wyzwania i szanse. Musimy poważniej zająć się kwestią przyczyn migracji, pomóc zaprowadzić pokój w południowym sąsiedztwie UE oraz wspierać rozwój gospodarczy poprzez inwestowanie w miejsca pracy, szkolenia zawodowe i przedsiębiorczość dla młodzieży i kobiet w Afryce, zwłaszcza w sektorze rolnym. Musimy również inwestować w dobre rządy i budowanie demokracji w Afryce, a także opracować z krajami afrykańskimi plany na rzecz ograniczenia niezrównoważonego wzrostu liczby ludności oraz zapobiegania konfliktom.

tom. Wymaga to silnego partnerstwa z Afryką oraz poważnego przeglądu naszej tradycyjnej polityki rozwojowej. Wśród priorytetów musi znaleźć się finansowanie konkretnych inwestycji oraz przyciągnięcie w miarę możliwości prywatnego kapitału.

Należy utrzymać system Schengen, a także pogłębić go i rozszerzyć jego zakres. Strefa Schengen musi być zdolna strzec i chronić swoje zewnętrzne granice. Niezbędne są wyłącznie europejskie instrumenty nadzoru, a także wspólna polityka azylowa i imigracyjna, których celem będzie znalezienie lepszej równowagi między zobowiązaniami humanitarnymi a zdolnością państw członkowskich UE do integracji migrantów. Jednocześnie krajom, których granice pokrywają się z obszarem strefy Schengen, należy zapewnić dalsze wsparcie i pomoc.

Wspólna obrona

UE musi doprowadzić do diametralnej poprawy w zakresie obrony i bezpieczeństwa, w koordynacji z NATO oraz w ścisłej współpracy z naszymi północnoamerykańskimi sojusznikami. Podstawą zbiorowej obrony terytorialnej Europy jest nadal Sojusz Atlantycki, równoległe ze zobowiązaniami do wzajemnej solidarności między państwami członkowskimi UE. Będziemy dążyć do zwiększenia przez wszystkie państwa członkowskie wysiłków na rzecz sprostania nowym wyzwaniom w zakresie obrony i bezpieczeństwa, przy jednoczesnym dotrzymaniu poczynionych zobowiązań budżetowych oraz podejmowaniu bardziej skoordynowanych działań i ściślejszej współpracy. Z zadowoleniem przyjmujemy zobowiązania członków NATO do przeznaczenia 2% ich PKB na obronę i wzywamy państwa członkowskie UE do zwiększenia przyszłych wydatków na obronność dla naszego wspólnego bezpieczeństwa.

Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) powinna opierać się na przekonującej dyplomacji, solidnej bazie gospodarczej oraz odpowiednich siłach zbrojnych. Z czasem chcemy być świadkami powstania europejskiej unii bezpieczeństwa i obrony, która byłaby godna tej nazwy i której celem byłoby zagwarantowanie naszej ochrony, bezpieczeństwa i obrony. Jesteśmy przekonani, że bezpieczeństwo i obrona Unii będą wystarczająco silne, by pokonać obecne zagrożenia jedynie wówczas, gdy będziemy działać wspólnie. W nadchodzących latach UE i jej państwa członkowskie muszą generalnie zwiększyć wydatki na obronność oraz wspólnie pozyskiwać i wykorzystywać zdolności wojskowe. Pomoże to również zwiększyć stabilność w naszym śródziemnomorskim sąsiedztwie, będącym obecnie źródłem terroryzmu i niekontrolowanej migracji. Bez istotnego wymiaru wojskowego Unia nie może stać się prawdziwie regionalnym i globalnym podmiotem. Naszym zdaniem konieczne jest większe zaangażowanie państw członkowskich w odniesieniu do postanowień WPBiO, co pozwoli zapewnić sprawny postęp w realizacji WPBiO i europejskiej unii obrony.

Potrzebujemy znacznie większych synergii w dziedzinie badań, rozwoju i zamówień narzędzi wojskowych. Dlatego też z zadowoleniem przyjmujemy ustanowienie Europejskiego Funduszu Obronnego. Grupy bojowe muszą wreszcie uzyskać sprawność operacyjną. Popieramy wnioski dotyczące dowództwa cywilno-wojskowego oraz instrumentu stałej współpracy strukturalnej dla krajów, które – jako koalicja chętnych – chcą iść naprzód w celu utrzymania i poprawy swoich zdolności wojskowych w odniesieniu do przywództwa, personelu i rozwoju materialnego, zgodnie z postanowieniami Trak-

tatów. Działania podejmowane obecnie w obszarze bezpieczeństwa i obrony powinny doprowadzić ostatecznie do powstania europejskich sił zbrojnych.

Reagowanie na zagrożenie ze strony Rosji

Chociaż tego nie chcemy, napięcia w naszych stosunkach z Rosją pod rządami prezydenta Putina mogą trwać jeszcze bardzo długo. Potwierdzamy naszą determinację, by wspierać państwa członkowskie w obliczu jakiejkolwiek agresji. Walka informacyjna stanowi integralną część ataku Rosji na Europę; ataku, którego celem są liberalne demokracje, współpraca transatlantycka, a także sam projekt europejski. UE musi ustanowić skuteczną i szczegółową strategię na rzecz przeciwdziałania rosyjskim kampaniom propagandy i dezinformacji, aby zapewnić przydział niezbędnych zasobów oraz skoordynowaną reakcję Europy. Podczas gdy NATO zajmie się umacnianiem obrony i odstraszeniem, UE będzie musiała skoncentrować się na zwiększeniu odporności na stosowane przez Rosję metody wojny hybrydowej. Zakres tych działań rozciąga się od zwiększenia ochrony przed stosowaną przez Rosję militaryzacją informacji, przez umocnienie spójności społecznej, aż po zwiększenie zdolności w zakresie cyberobrony. Wszystkie te działania wymagają ścisłej współpracy z NATO. Nade wszystko UE musi wraz z NATO nadal zdecydowanie bronić podstawowych zasad, takich jak nienaruszalność granic, prawo narodów do wyboru własnych systemów politycznych i gospodarczych oraz do decydowania o swoim członkostwie w organizacjach międzynarodowych. Tej stanowczej postawie musi towarzyszyć stała gotowość do dialogu i współpracy z Rosją, zgodnie z wartościami naszej wspólnej kultury europejskiej.

Zabezpieczanie stabilności i pokoju w regionie śródziemnomorskim

Region śródziemnomorski stanowi południową granicę Unii; główną troską Unii jest zagwarantowanie stabilności, pokoju oraz rozwoju obywatelskiego i gospodarczego na tym obszarze.

Chcemy ułatwić proces pokojowy w Libii, wspierając dialog wszystkich, którzy chcą stawić opór ISIS/Daisz oraz wspierając tworzenie koalicji wokół prawowitego rządu. Musimy współpracować z tym prawowitym rządem w celu odbudowy państwa libijskiego oraz kontroli mającego miejsce w regionie śródziemnomorskim nielegalnego handlu ludźmi, sprowadzając potencjalnych nielegalnych imigrantów z powrotem do portów wypłynięcia, zgodnie z prawem międzynarodowym. Libia powinna podpisać konwencje genewskie i zapewnić migrantom pełną ochronę przysługujących im praw człowieka. Unia powinna zapewnić współpracę na rzecz osiągnięcia skutecznej polityki odbudowy i rozwoju.

Umocnianie współpracy z krajami z całego obszaru

W celu poprawy w nadchodzących latach sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w Unii i poza nią, niezbędne są następujące działania:

- podjęcie spójnych i strategicznych działań w reakcji na niedawny napływ uchodźców i

migrantów;

- rozwiązanie kwestii obecnej fragmentacji strefy Schengen oraz zapewnienie lepszej ochrony naszych granic zewnętrznych;
- przeciwdziałanie ekstremizmowi politycznemu i religijnemu w Europie;
- zwiększenie odporności na wojnę cybernetyczną oraz przygotowanie odpowiedzi UE na wojnę hybrydową i cybernetyczną;
- dalsze zwiększanie i rozszerzanie zdolności operacyjnych nowo utworzonej Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej;
- położenie kresu dotychczasowej poważnej sytuacji w Syrii i zapewnienie stabilności w otaczających krajach;
- wzmocnienie współpracy UE w dziedzinie zewnętrznego bezpieczeństwa i obrony;
- wspieranie odbudowy libijskiej państwowości i dążenie do poszanowania praw człowieka w Libii.

4. Nasza Unia jako lider regionalny i globalny

Musimy ulepszyć i umocnić wizerunek UE na arenie światowej. Musimy poprawić swoją zdolność do podejmowania działań, pogłębić nasze partnerstwo ze Stanami Zjednoczonymi, zwrócić szczególną uwagę na wschodnie i południowe sąsiedztwo oraz nawiązywać współpracę z partnerami na całym świecie. Wzmocnienia i ponownego zdefiniowania na równych warunkach wymaga zwłaszcza sojusz między Europą a Stanami Zjednoczonymi, obejmujący Wspólnotę Atlantycką. Potrzebujemy realnej europejskiej polityki zagranicznej, w której państwa członkowskie mówią jednym głosem i przekazują ten sam komunikat. W kwestiach strategicznych państwa członkowskie muszą zacieśnić współpracę i działać wspólnie.

Unia Europejska jest oparta na wartościach i oddana sprawie zapewnienia pokoju na całym świecie. To dlatego UE jest stale na czele walki z globalnym ociepleniem za sprawą osiągniętych przez nią wyników i jej roli w światowych konferencjach klimatycznych. To dlatego jest ona największym na świecie darczyńcą, jeśli chodzi o pomoc rozwojową i humanitarną; dlatego zapewnia schronienie wszystkim ubiegającym się legalnie o ochronę międzynarodową; dlatego też stale sprzeciwia się protekcjonizmowi w stosunkach handlowych i opowiada się za wolnym i sprawiedliwym handlem, opartym na zasadach; to dlatego staje w obronie praw człowieka, demokracji i wolności i dlatego też pozostaje kluczowym partnerem ONZ i jej organizacji.

Unia i jej państwa członkowskie należą wprawdzie do świata zachodniego, lecz są otwarte na dialog i współpracę z pozostałymi krajami. Z całą stanowczością chronimy nasze wartości, jednak zawsze jesteśmy gotowi, by szukać rozwiązań w drodze negocjacji. Musimy nadal głośno opowiadać się za prawami człowieka oraz za otwartymi społeczeństwami i otwartymi gospodarkami na całym świecie.

Zapewnienie stabilności naszego południowego sąsiedztwa

UE i jej państwa członkowskie muszą nadal rozwijać zdolności, które służą zwiększeniu stabilności i dobrobytu oraz wspieraniu państwa prawa w krajach południowego sąsiedztwa. Działania w tym zakresie obejmują wznowione wysiłki na rzecz nawiązania z naszymi sąsiadami po drugiej stronie Morza Śródziemnego relacji w postaci wymiany

handlowej i współpracy; wiąże się to jednak również z umowami o readmisji oraz z współpracą z państwami tranzytu. Ponadto Unia, w ścisłej współpracy z Unią Afrykańską, musi umocnić swoją politykę wobec Afryki w celu zwalczania terroryzmu i niestabilności, wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego, państwa prawa i dobrych rządów oraz wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego. Takie podejście pomoże również zapobiec nowemu kryzysowi migracyjnemu. Europa musi ponadto dążyć do długofalowego partnerstwa z szybko rozwijającymi się krajami afrykańskimi.

Należy zwrócić szczególną uwagę na coraz częstsze przypadki prześladowania chrześcijan i innych mniejszości religijnych na świecie, zwłaszcza na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej. Ochrona wolności religii będzie w przyszłości wymagała bardziej zaawansowanego i skuteczniejszego podejścia w polityce zagranicznej oraz bezpieczeństwie UE i jej państw członkowskich.

Przyszłość procesu rozszerzenia i wschodnie sąsiedztwo

Rozszerzenie UE sprawiło, że Europa stała się ogółem stabilniejsza, bardziej demokratyczna i lepiej prosperująca. Jest to jedno z niewątpliwych osiągnięć integracji europejskiej. Dzięki temu nasza Unia zyskała również wyższą rangę i znaczenie na arenie światowej.

Biorąc pod uwagę niedawny rozwój wypadków, przyszła nam w udziale szczególna odpowiedzialność za region Bałkanów Zachodnich. Jedynie integracja europejska może stanowić zabezpieczenie przed odrodzeniem się sił odpowiedzialnych za nacjonalistyczną dezintegrację i konflikt. Rozszerzenie Unii jest możliwe, biorąc pod uwagę jej zdolność do przyjmowania nowych członków i możliwość spełniania przez kraje kandydujące, w pełni i jednoznacznie, wymaganych warunków oraz kopenhaskich kryteriów politycznych, takich jak państwo prawa, a także poszanowanie i ochrona praw człowieka oraz mniejszości. Istotne znaczenie ma przy tym wsparcie ze strony UE za pośrednictwem Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA).

Pełne członkostwo w Unii nie jest jednak jedynym sposobem nawiązania partnerstwa. Trzeba będzie przewidzieć również inne formy stosunków z Unią. Tak czy inaczej, musimy już teraz rozpocząć tworzenie wokół Unii sieci partnerów dla tych krajów, które nie mogą lub nie chcą uzyskać pełnego członkostwa. Należy bowiem w pełni wykorzystać potencjał Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Programy wymiany dla obywateli stanowią punkty wyjścia dla procesu wzajemnego uczenia się i odkrywania wartości europejskich. Wzbogacają one ludzi jako jednostki, a także przyczyniają się do tworzenia więzi ponad granicami. Należy wznowić wysiłki na rzecz wspierania demokracji, umacniania państwa prawa, zwiększania współpracy handlowej i gospodarczej oraz walki z korupcją w krajach Partnerstwa Wschodniego. Niektóre z tych krajów mają europejską perspektywę.

W celu umocnienia naszej roli na świecie konieczne są następujące działania:

- rozwój różnych form współpracy z sąsiadującymi krajami w celu stworzenia wokół Unii sieci partnerów;

- zyskanie pozycji partnera na arenie międzynarodowej;
- zwiększenie wpływów dyplomatycznych za pomocą zdolności wojskowych oraz gotowości do podejmowania interwencji, w uzupełnieniu do działań NATO;
- zawieranie silniejszych sojuszy, zarówno na szczeblu regionalnym, jak i światowym;
- inwestowanie w skuteczne instytucje międzynarodowe oraz dążenie do uzyskania przez UE miejsca i prawa głosu w światowych organach.

5. Skuteczna i demokratyczna Unia bliższa swoim obywatelom

Powszechne postulaty dotyczące większej demokracji w UE świadczą o tym, że wielu obywateli pragnie mieć większy udział w unijnym procesie decyzyjnym.

Co się tyczy kompetencji UE, wybierany w wyborach bezpośrednich Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej, w skład której wchodzi członkowie wybieranych rządów, oraz Komisja Europejska – której członkowie są wybierani, zatwierdzani i mianowani przez Parlament Europejski i państwa członkowskie za pośrednictwem Rady Europejskiej – to organy w pełni umocowane i posiadające demokratyczną legitymację. Chcemy również zapewnić naszym obywatelom lepszą wiedzę na temat sposobu, w jaki nasze instytucje pracują i przynoszą im korzyści, a także wspieramy wysiłki na rzecz zwiększenia świadomości w sprawie wspólnego obywatelstwa europejskiego.

Ten stan rzeczy należy dalej umacniać poprzez zapewnienie większej przejrzystości i większego zaangażowania na szczeblu regionów oraz społeczności lokalnych, które są reprezentowane przez Komitet Regionów. W procesie rozszerzania przestrzeni interakcji należy w większym stopniu wykorzystywać nowoczesne środki komunikacji.

Wzmocniona pomocniczość i solidarność

Należy dalej rozwijać instytucje w drodze dostosowania i zmienionego mechanizmu, ograniczając w nich biurokrację i przestrzegając równowagi, która reguluje funkcjonowanie Unii, oraz zasad pomocniczości i solidarności, które pełnią rolę strażnika Traktatów. Należy obecnie umocnić rolę parlamentów narodowych jako organów, które kontrolują stosowanie zasady pomocniczości oraz rządy krajowe, pełniące funkcje członków Rady. Decyzje UE są wiążące. Postanowienia poczynione na szczeblu europejskim muszą być wdrażane w każdym państwie członkowskim. Jednocześnie przed złożeniem nowych wniosków Komisja powinna zwracać większą uwagę na wdrażanie prawa UE w państwach członkowskich. Rada i Parlament Europejski muszą w przejrzysty sposób wspierać i kontrolować Komisję Europejską w tych wysiłkach. Jesteśmy przekonani, że wykonanie tych zadań wymaga od Unii i państw członkowskich współdziałania opartego na całkowitym wzajemnym szacunku oraz zgodnego z zasadą szczerzej i lojalnej współpracy. Komisja odgrywa rolę polityczną i musi być szanowaną strażniczką Traktatów. Rada Europejska definiuje ogólny kierunek polityczny i priorytety Unii i na tym też powinna skupiać swoje działania.

Unia i strefa euro mogą kontynuować swój rozwój w ramach obowiązujących Traktatów. Potrzebna jest ściślejsza współpraca między szczeblem europejskim i krajowym, a także

większa przejrzystość, aby obywatele wiedzieli, która instytucja lub który szczebel ponosi odpowiedzialność za poszczególne działania.

W procesie zbliżania UE do obywateli kluczową rolę odgrywają krajowi przywódcy. Członkowie Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego powinni częściej brać udział w debatach dotyczących kwestii unijnych, odbywających się w parlamentach narodowych. Instytucje UE powinny także systematycznie nawiązywać kontakty z organami regionalnymi i samorządowymi, które generalnie cieszą się większym zaufaniem obywateli.

Reforma instytucjonalna.

Jako że metoda wspólnotowa okazała się demokratyczna, przejrzysta i skuteczna, uznajemy ją za podstawowy sposób pracy UE.

Powinniśmy wzmocnić rolę Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych na właściwych im szczeblach, a także usprawnić współpracę między Parlamentem Europejskim i parlamentami narodowymi.

Chcemy, aby Parlament Europejski był strażnikiem demokracji. W tym celu musi on zwiększyć swoją zdolność do tego, by zobowiązywać Komisję do podejmowania inicjatyw ustawodawczych oraz by pociągać Komisję do odpowiedzialności. W sprawach dotyczących interesów obywateli należy zwiększyć prawne możliwości przysługujące działającym w Parlamencie Europejskim komisjom śledczym. Tzw. Spitzenkandidatenprozess nadaje większe znaczenie wynikom wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz woli wyborców. Wyrażamy poparcie dla istniejących, jednolitych ram instytucjonalnych UE. Współpracę parlamentarną dla strefy euro, w ramach której przygotowywano by wszystkie decyzje związane z unią gospodarczą i walutową, należy zatem ustanowić w strukturach Parlamentu Europejskiego. Obywatele mają prawo do uzyskania wiedzy na temat obowiązków i kompetencji instytucji UE. Dlatego też należy doprecyzować, w ramach Traktatu, że w kwestiach prawodawstwa Parlament Europejski i Rada Ministrów stanowią dwuizbowy system. Metody pracy Rady Ministrów muszą stać się bardziej przejrzyste i zrozumiałe dla obywateli. Specjalistyczne składy Rady powinny stać się podkomisjami Rady, które zbierałyby się na posiedzeniach jawnych jako prawodawca zwykły. W tym względzie regulamin Rady wymaga odpowiedniego dostosowania. UE powinna stać się w pełni demokracją parlamentarną.

Naszym celem jest osiągnięcie porozumienia i zapewnienie lepszej Unii w ciągu następnego dziesięciolecia.

Przywództwo i jasna wizja

W ostatnich latach obserwujemy w świecie zachodnim gwałtowny wzrost partii ekstremistycznych, zarówno po lewej, jak i po prawej stronie sceny politycznej. Populiści wykorzystują kryzysy i niepewność sytuacji, aby wzbudzać jeszcze większą podejrzliwość i wrogość. Oferowane przez populistów proste odpowiedzi nie rozwiążą złożonych kwestii i problemów, z jakimi mamy dziś do czynienia. Populizm stoi w sprzeczności z postępem, demokracją i społeczną gospodarką rynkową. Populizm, nacjonalizm i postawy

antyeuropejskie w żaden sposób nie przystają do silnej i skutecznej Unii Europejskiej, zdolnej stawić czoła przyszłym wyzwaniom. W zglobalizowanym świecie możemy zachować suwerenność jedynie dzięki łączeniu suwerenności. Każde z naszych państw, jeśli będzie pozostawione samemu sobie, może szybko stać się marionetką w rękach obcej władzy politycznej lub gospodarczej. To my, a nie tak zwani nacjonaści, bronimy suwerenności, tożsamości i kultury naszych obywateli. Wyzwaniem jest utrzymanie naszych otwartych społeczeństw, a jednocześnie zapewnienie lepszej ochrony przed nielegalną migracją, terroryzmem i coraz większą nierównością w naszych społeczeństwach, a także przed niestabilnością finansową i gospodarczą, oszustwami podatkowymi i nadużyciami na międzynarodową skalę. Musimy być siłą polityczną, która dostarczy odpowiedzi na obawy naszych obywateli; tylko w ten sposób możemy zwalczyć strach i niepewność. Musimy znaleźć nową równowagę między wolnością, bezpieczeństwem a sprawiedliwością. Jako europejska partia polityczna, będziemy dawać dobry przykład naszym obywatelom, uwzględniając ich w projekcie europejskim oraz komunikując się z nimi częściej i w bardziej precyzyjny sposób. Jedynie poprzez proces obejmujący stałą wymianę informacji oraz dzięki rezultatom naszej polityki, będziemy w stanie wyjaśnić naszą wizję, nasze cele i działania – a ostatecznie zyskać większe poparcie.

W celu przyspieszenia naszej Unii obywatelom konieczne są następujące działania:

- zapewnienie lepszej koordynacji i dialogu między instytucjami demokratycznymi na szczeblu europejskim i krajowym;
- zwiększenie konkurencji politycznej i debat politycznych na szczeblu UE;
- wzmocnienie europejskich partii politycznych i grup politycznych;
- dalsze wspieranie Spitzenkandidatenprozess w debacie publicznej;
- nadanie wyborom do PE bardziej europejskiego (mniej krajowego) charakteru;
- reagowanie na troski obywateli oraz na ich brak zaufania do elit politycznych;
- wyjaśnianie i promowanie korzyści, jakie obywatele mogą odnieść w związku z projektem europejskim;
- umacnianie tożsamości europejskiej i poczucia przynależności;

Zabezpieczenie przyszłości młodych osób

Musimy zmobilizować wszelkie dostępne środki, aby wyjaśnić naszym obywatelom, zwłaszcza młodszemu pokoleniu, wartość dodaną, jaka wiąże się z faktem bycia Europejczykiem i przynależności do UE. Młodzież jest przyszłością naszej Unii. Chcemy, aby młodzi ludzie patrzyli w przyszłość z nadzieją i pewnością siebie. Wierzymy w zdolność młodych Europejczyków do tworzenia, rozwoju i budowania dobrobytu. Najlepiej wykształcone i wyszkolone pokolenie na świecie zasługuje na więcej i może wiele osiągnąć. Młodzi Europejczycy mogą wzmocnić naszą Unię dzięki ciężkiej pracy, zaangażowaniu społecznemu i odpowiedzialności politycznej. Jesteśmy siłą polityczną, która zachęca młodych ludzi do udziału w procesie decyzyjnym; dlatego też popieramy wnioski młodych Europejczyków z całej Europy. Niezbędne będzie zatem stworzenie wspólnego, wewnętrznego systemu kształcenia poprzez zapewnienie: pełnego uznawania kwalifikacji w całej Europie, europejskich ram standardów kształcenia, większej współpracy w zakresie badań oraz zwiększonej mobilności uczniów i nauczycieli poza istniejącymi pro-

gramami mobilności, a także uniwersalnego dyplomu ukończenia studiów, który zapewni studentom pełną swobodę przemieszczania się w UE. Wspieramy również uruchomienie Europejskiego Korpusu Solidarności, który powinien tworzyć specjalne ramy europejskiej jedności, dając młodym ludziom szansę na zdobycie wysokiej jakości doświadczenia – zarówno w wolontariacie, jak i działalności zawodowej.

Szkolenie zawodowe powinno przyczyniać się do zmniejszenia luki między szkoleniem a kształceniem, w odniesieniu do umiejętności i kompetencji wymaganych przez rynek oraz społeczeństwo: poprzez dostęp do mobilności, uznawanie kwalifikacji i poprzez wyższe standardy. Dla wszystkich młodych osób kluczowe znaczenie będzie miał rozwój kreatywności i krytycznego myślenia. Bezrobocie młodzieży należy traktować jako odrębne zjawisko, biorąc pod uwagę znaczenie, jakie już dziś zyskuje – i będzie nadal zyskiwać w najbliższej przyszłości – rozwój umiejętności cyfrowych.

Nasza Unia Europejska jest unią jej obywateli, regionów i narodów. Powstała ona w oparciu o dziedzictwo wszystkich naszych różnych narodów, kultur, wyznań i przekonań; otacza to dziedzictwo należyłą troską. Nasze narody wzbogacają Europę, a także doskonale prosperują we wspólnocie innych narodów europejskich. To Europa oparta na pomocniczości i solidarności.

Tylko razem możemy sprostać globalnym wyzwaniom i odzyskać suwerenność naszych narodów i obywateli.

Wspólnie musimy bronić wartości i interesów europejskich. Jedność w różnorodności – oto nasza wspólna wizja.

Rue du Commerce 10
1000 Brussels
T +32-2-2854140
E connect@epp.eu